

na základě každého způsobilého průkazu a oceňuje dle volného svého přesvědčení třeba i p r o t i osobnímu dojmu ohroženého, jistě alespoň na něm nezávisle. I okolnosti svědkyní S-ovou dosvědčené ve spojení s osobními průkazy obviněného byly proto způsobilým podkladem pro přesvědčení soudu nalézacího o nebezpečnosti vyhrůžky. Za to však přisvědčiti jest názoru zmateční stížnosti, že při posuzování ústní výhrůžky nelze uznati rozhodným jedině doslovné znění, nýbrž nutno hleděti k celému prostředí, jež často s sebou nese, že hrozící používá, zvláště ve stavu rozčilení, výrazů nejsilnějších, aniž skutečně právě dotyčným zlem hroziti chtěl, a aniž ohrožený výrazy ty též ve smyslu doslovném pojímal. Tak i v tomto případě nelze dle okolností, za kterých vyhrůžka »Ty kurvo, ty nás chceš zavraždit, já zavraždím tebe« byla pronesena, shledávati v ní právě nuti č výhrůžku vraždou, jak učinil soud nalézací, aniž by zjištění to v rozsudku vubec nějak byl odůvodnil. I slovo: »zavraždím« může dle okolností znamenati pouze hrozbu zlým nakládáním. A třebaže výhrůžka zlým nakládáním, zvláště, byla-li provázena tak surovým nakládáním s ohroženou, jako v tomto případě, jež o vážnosti její nepřipouští pochybnosti, může vybočovati z rámce §§ 496, 525 tr. zák. a spadáti pod pojem nebezpečné vyhrůžky dle § 99 tr. zák., přece nelze beze všeho míti za to, že hrozeno bylo právě »vraždou«, na čemž zákon v § 100 tr. zák. činí závislou v y š š í trestní sazbu, dle níž obžalovaný též byl odsouzen.

Čís. 641.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Přeplácení cen při nákupu předmětu potřeby, jež koupil přeplácející pro vlastní potřebu, nespadá pod ustanovení § 9 lich. zák.

(Rozh. ze dne 15. prosince 1921, Kr II 524/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Uherském Hradišti ze dne 16. září 1920, pokud jim byly stěžovatelky uznány vinnými přestupkem § 9 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a obžalované z obžaloby sprostil.

Důvody:

Skutková podstata přestupku § 9 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., jímž stěžovatelky byly vinnými uznány, je zde tehdy, jestliže kdo při nákupu předmětů potřeby, jež hodlá zciziti, přeplácí prodávacem požadovanou cenu, nebo, nepožaduje-li se určitá cena, úředně stanovenou cenu, není-li tu však takové ceny, cenu až dosud obvyklou. Nalézací soud shledal vinu stěžovatelek již v tom, že při nákupu předmětu potřeby, totiž cukru, přeplácely úředně stanovenou cenu, a neuvádí se ani v nálezku rozsudečném ani v rozhodovacích důvodech rozsudku, že by bylo šlo o nákup předmětu potřeby, jež stěžovatelky hodlaly zciziti, naopak zaznamenává se v rozhodovacích důvodech tvrzení stěžovatelek, že cukr koupily pro svou potřebu, a dodává se, že opak

prokázán býti nemohl. Tím učinil nalézací soud právě uvedené tvrzení stěžovatelek svým skutkovým zjištěním; skutečnost takto zjištěná je však pravým opakem skutečnosti, která je pojmovým předpokladem skutkové podstaty ve smyslu § 9 zákona o trestání válečné lichvy, aby totiž k přepáčení došlo při nákupu předmětu potřeby, jež nakupující hodlá zciziti.

Čís. 642.

Ke skutkové podstatě zločinu dle § 87 tr. zák. nevyžaduje se po stránce subjektivní zvláštní zlomyslnosti, stačí vědomí pachatele, že svou činností způsobuje nebezpečí, naznačené v § 85 lit. b) tr. zák.

Rozdíl mezi veřejným násilím dle § 98 tr. zák. a mezi trestnými činy proti zákonu koaličnímu (pokud se týče zákona o útisku) spočívá v jakosti a síle použitých prostředků.

Pořadatelem ve smyslu shromažďovacího zákona jest každý, kdo svou činností (svoláním, zahájením a pod.) umožní, by shromáždění se konalo.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1921, Kr I 286/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Písku ze dne 12. února 1921, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými a to Karel M. zločinem dle § 87 tr. zák., Karel N. zločiny dle §§ 87 a 98 b) tr. zák. a přestupkem §§ 3 a 19 zákona ze dne 15. listopadu 1867, čís. 135 ř. z. a Vojtěch Š. zločinem dle § 98 b) tr. zák. a přestupkem §§ 3 a 19 zákona ze dne 15. listopadu 1867, čís. 135 ř. z. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Po stránce věcné (čís. 9 a) § 281 tr. ř.) uplatňuje stížnost, že zde není skutkové podstaty zločinu dle § 87 tr. zák. ani po stránce objektivní ani subjektivní; obžalovaní prý nezpůsobili svými projevy na táboru v P. nebezpečí, naznačeného v § 85 b) tr. zák., zejména nevybízel obžalovaný M. k odzbrojení četnictva, nýbrž vyslovil pouze jako požadavek dělnictva, že četnictvu musí býti odebrány zbraně za to, že v Praze střílelo do dělníků. Obžalovaný N. přečtením resoluce pouze formálně ukončil schůzi; obžalovaní znali prý své posluchače a věděli, že uposlechnou výzvy ke klidnému rozchodu a nastoupení práce, nemohli prý míti tudíž vůli ani vědomí, že svou činností způsobují nebezpečí v § 87 tr. zák. předpokládané. Avšak stížnost nevychází při provedení materielně právního důvodu zmatečnosti ze skutkových zjištění rozsudku, jak byla by při správném jeho dolíčení povinna, nýbrž nahrazuje je jiným dějem, v rozsudku neobsaženým, souhlasným s obhajobou obžalovaných, kterou prvý soud odmítl jako nevěrohodnou. Prvý soud zjistil, že obžalovaný M. vyzýval dne 13. prosince 1920 na táboru lidu v P. shromážděné dělníky k násilným činům, krveprolevání, pomstě za prolitou krev dělnickou v Praze a k odzbrojování četnictva a že obžalovaný N. jako pořadatel tábora přečetl resoluci, jím koncipovanou a vyzývající rovněž k násilným činům proti buržoasii a zejména také k odzbrojení četnictva. Dále jest zjištěno, že pořádání tábora předcházela 12. prosince 1920 schůze v hostinci u K-ů, v níž N. přečetl článek »Jihočeského